CURTEA DE APEL CENTRU

D E C I Z I E

cu privire la respingerea apelului

declarat de Evtușenco Vladimir

în cauza civilă

Evtușenco Vladimir către Ministerul Justiției

(constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului)

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2025

Dosarul nr. 2a-3469/25

(Număr PIGD: 2-25022360-02-2a-02102025*)*

Apelul declarat a fost respins, iar hotărârea primei instanțe menținută, întrucât statul a asigurat mecanismul de executare silită, fără a garanta executarea obligației de plată a debitorului privat.

24 martie 2026

Examinând în ședință publică apelul declarat de Evtușenco Vladimir, prin intermediul avocatului Istrati Maria, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2025, adoptată în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de Evtușenco Vladimir către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Oxana Burlac, privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului,

Curtea de Apel Centru, în completul compus din:

Eleonora Badan-Melnic, *Președinte*

Roman Pascari, *judecător*

Svetlana Vîșcu, *judecător*

Ana-Maria Antoci, *grefier*

a c o n s t a t a t:

1. În data de 17 februarie 2025 Evtușenco Vladimir a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Executorul judecătoresc Burlac Oxana, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.
2. Obiectul acțiunii îl reprezintă constatarea încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 octombrie 2023, precum și încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a sumei de 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.
3. În susținerea acțiunii civile, reclamantul a indicat că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 octombrie 2023, pronunțată în dosarul numărul 1-1875/2023, Pavlov Valerii a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor imputate, iar acțiunea civilă formulată de partea vătămată Evtușenco Vladimir a fost admisă, fiind dispusă încasarea din

contul inculpatului, în beneficiul acestuia, a sumei de 103558 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin săvârșirea infracțiunii.

4. Reclamantul a menționat că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2024, recursul declarat de acesta împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 octombrie 2023 a fost respins, ca fiind depus peste termen, iar recursul avocatului Conoval Igor, formulat în interesele inculpatului Pavlov Valerii, a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări, decizia fiind irevocabilă din momentul pronunțării.
5. Ulterior, în data de 9 aprilie 2024 reclamantul s-a adresat executorului judecătoresc Burlac Oxana cu cerere privind înaintarea spre executare a documentului executoriu numărul 1-1875/2023. În data de 10 aprilie 2024, acesta a primit înștiințarea executorului judecătoresc privind necesitatea achitării, prin virament la contul curent special al executorului judecătoresc, a sumei de 500 lei, reprezentând cheltuieli de executare aferente procedurii de executare numărul 177-765/2024.
6. Potrivit reclamantului, executorul judecătoresc, fiind învestit prin lege cu atribuția de a efectua executarea silită, nu și-ar fi executat în mod corespunzător obligațiile, iar neexecutarea în continuare a documentului executoriu ar fi determinat încălcarea dreptului său la executarea într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecția proprietății.
7. Evtușenco Vladimir a susținut că sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 octombrie 2023 nu a fost executată, apreciind că autoritățile Republicii Moldova nu au întreprins măsurile necesare pentru garantarea executării acesteia și pentru asigurarea restabilirii efective a drepturilor sale. Totodată, reclamantul a invocat că este pensionar în vârstă de 79 de ani și că în contextul neexecutării hotărârii judecătorești atât el, cât și soția sa ar fi suferit prejudicii de ordin material și moral, menționând existența unor probleme de sănătate și necesitatea suportării unor cheltuieli pentru tratament.
8. În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 1, 2 și 5 din Legea numărul 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 70 din Codul de

executare, precum și pe dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil și protecția proprietății.

9. De asemenea, reclamantul a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele *Ruianu împotriva României, Burdov împotriva Rusiei, Luntre și alții împotriva Moldovei, Vermeire împotriva Belgiei, Frydlender împotriva Franței, Prince și Lowe împotriva Regatului Unit, Deservire Societate cu Răspundere Limitată împotriva Moldovei, Mazepa împotriva Moldovei și Holomiov împotriva Moldovei.*
10. Pârâtul, Ministerul Justiției, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probant. În susținerea poziției sale, a invocat că răspunderea statului în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 poate interveni numai în cazul în care încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil este imputabilă autorităților statului.
11. Ministerul Justiției a susținut că, potrivit raportului motivat prezentat de executorul judecătoresc Burlac Oxana, nu se constată o încălcare a dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil. Pârâtul a apreciat că executorul judecătoresc a întreprins măsurile de executare prevăzute de lege, a respectat drepturile participanților la procedura de executare și a manifestat diligența necesară în vederea executării documentului executoriu.
12. Totodată, pârâtul a invocat existența unor circumstanțe obiective care împiedică executarea efectivă a hotărârii judecătorești, menționând că debitorul nu dispune de mijloace financiare, conturi bancare, mijloace de transport sau bunuri imobile susceptibile de urmărire, nu figurează în calitate de administrator sau fondator al unor persoane juridice, își execută pedeapsa cu închisoarea, iar din 24 noiembrie 2024 nu mai este încadrat în muncă remunerată.
13. Referitor la conduita reclamantului, Ministerul Justiției a indicat că acesta nu a contestat acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc în modul prevăzut de Codul de executare și după depunerea cererii de intentare a procedurii de executare în data de 9 aprilie 2024 nu s-a mai prezentat la executorul judecătoresc și nu s-a interesat de mersul executării. Din această perspectivă, pârâtul a susținut că nu poate fi imputată statului o lipsă de diligență în executarea hotărârii judecătorești.

14. Cu privire la prejudiciul moral solicitat în mărime de 200000 lei, pârâtul a susținut că reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze existența și întinderea unui asemenea prejudiciu, iar simpla invocare a încălcării unui drept nu generează în mod automat dreptul la despăgubiri. Ministerul Justiției a apreciat că, în lipsa constatării încălcării dreptului la executarea într-un termen rezonabil, nu există nici temei pentru acordarea unei satisfacții echitabile.
15. În concluzie, pârâtul a susținut că statul nu se poate substitui debitorului privat în executarea obligației de plată stabilite prin hotărârea judecătorească și nu poate fi ținut răspunzător patrimonial pentru lipsa bunurilor sau a mijloacelor financiare ale acestuia. Din aceste considerente, Ministerul Justiției a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.
16. *Din raportul executorului judecătoresc Oxana Burlac* rezultă că procedura de executare numărul 177-765/2024 a fost intentată în data de 10 aprilie 2024 în vederea încasării de la Pavlov Valerii în beneficiul creditorului Evtușenco Vladimir a sumei de 103558 lei, iar în cadrul măsurilor de executare întreprinse s-a constatat că debitorul nu deține conturi bancare, mijloace de transport sau bunuri imobile, nu figurează în calitate de administrator ori fondator al unor persoane juridice și are statut de neangajat. Totodată, executorul judecătoresc a întreprins măsuri pentru identificarea locului de detenție al debitorului, stabilindu-se ulterior că acesta își ispășește pedeapsa în Penitenciarul numărul 18 – Brănești, unde a fost încadrat în muncă, motiv pentru care, în data de 30 octombrie 2024, au fost expediate acte în vederea efectuării reținerilor din salariu până la stingerea integrală a datoriei. Ulterior, potrivit notificării parvenite executorului judecătoresc, începând cu 24 noiembrie 2024, Pavlov Valerii nu mai este încadrat în muncă remunerată (f.d. 67).

Soluția instanței de fond

17. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2025, acțiunea civilă înaintată de Vladimir Evtușenco împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Oxana Burlac, privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

18. În motivarea soluției sale, prima instanță a reținut că, deși titlul executoriu emis în baza sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 octombrie 2023 nu a fost executat integral, această împrejurare, prin ea însăși, nu demonstrează existența unei încălcări a dreptului la executarea într-un termen rezonabil. Instanța a apreciat că, pentru angajarea răspunderii statului în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, este necesar ca neexecutarea să fie nejustificată, să depășească un termen rezonabil și să fie imputabilă conduitei autorității responsabile de executare ori statului.
19. Analizând actele procedurii de executare, prima instanță a constatat că executorul judecătoresc Oxana Burlac a întreprins măsuri în vederea identificării situației patrimoniale și a surselor de venit ale debitorului Pavlov Valerii, fiind verificate conturile bancare, existența bunurilor mobile și imobile, calitatea acestuia de fondator sau administrator al unor persoane juridice, precum și statutul său ocupațional. Totodată, au fost întreprinse măsuri pentru identificarea locului de detenție al debitorului.
20. Instanța a mai stabilit că debitorul nu dispunea de conturi bancare, bunuri imobile sau mijloace de transport susceptibile de urmărire, nu figura în calitate de administrator ori fondator al unor persoane juridice și se afla în detenție. Totodată, după identificarea faptului că Pavlov Valerii era încadrat în muncă remunerată în cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brănești, executorul judecătoresc a solicitat efectuarea reținerilor din salariul acestuia, fiind încasată efectiv suma de 476,19 lei.
21. Pornind de la aceste circumstanțe, instanța de fond a apreciat că neexecutarea integrală a creanței nu a fost determinată de inacțiunea culpabilă a executorului judecătoresc ori a autorităților statului, ci de factori obiectivi ce țin de situația personală și patrimonială a debitorului, care nu dispunea de bunuri urmăribile și de venituri stabile. În consecință, lipsa unor surse efective de executare a fost calificată drept o împrejurare care nu depindea de voința executorului judecătoresc.
22. Referitor la durata procedurii de executare, prima instanță a reținut că executorul judecătoresc a acționat constant, fără perioade de inactivitate nemotivată, iar actele întreprinse s-au încadrat în limite rezonabile, raportate la specificul speței. Prin urmare, instanța nu a identificat existența unei tergiversări imputabile statului sau executorului judecătoresc și nici o conduită care ar fi afectat caracterul efectiv al procedurii de executare.

23. Cu privire la susținerea reclamantului potrivit căreia creanța în sumă de 103558 lei urma să fie acoperită din mijloacele bănești ridicate în cadrul urmăririi penale și recunoscute în calitate de corpuri delicte, instanța a constatat că aceste mijloace bănești au fost transmise Serviciului Fiscal de Stat și, prin sentința penală definitivă, s-a dispus trecerea lor în venitul statului. În aceste condiții, instanța civilă a apreciat că nu este competentă să modifice ori să reevalueze dispozițiile unei sentințe penale definitive sau să dispună realocarea acelor mijloace bănești în beneficiul reclamantului.
24. În privința prejudiciului moral pretins, instanța a reținut că simpla neexecutare integrală a unei hotărâri judecătorești nu atrage automat dreptul la o reparație pecuniară. Reclamantul nu ar fi demonstrat că durata executării a fost nerezonabilă în mod obiectiv și nici existența unui prejudiciu moral concret, aflat în legătură cauzală directă cu conduita executorului judecătoresc sau a statului.
25. În concluzie, prima instanță a considerat că, în speță, nu au fost întrunite condițiile prevăzute de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 pentru constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil și, implicit, pentru acordarea unei satisfacții echitabile din contul bugetului de stat, motiv pentru care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Poziția participanților la proces în instanța de apel

26. Evtușenco Vladimir, prin intermediul avocatului Istrati Maria, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, pe 9 iunie 2025 a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.
27. În susținerea apelului declarat s-a invocat că instanța de fond ar fi preluat în mod nejustificat poziția pârâtului, fără a examina în mod complet și obiectiv argumentele și probele prezentate de reclamant, ceea ce, în opinia apelantului, ar contraveni regulilor privind aprecierea probelor în ansamblul și interconexiunea lor.
28. Apelantul a susținut că hotărârea contestată nu conține motive concrete privind admiterea unor probe și respingerea altora, precum și justificarea preferinței acordate probelor prezentate de executorul judecătoresc. În același context, acesta a afirmat că unele informații prezentate de executorul judecătoresc nu reflectă situația reală și nu ar fi fost verificate în raport cu probele administrate de partea reclamantă.

29. Totodată, Evtușenco Vladimir a reiterat că după adresarea sa către executorul judecătoresc în data de 9 aprilie 2024 și achitarea cheltuielilor de executare solicitate, executorul judecătoresc era obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru executarea efectivă a titlului executoriu. Potrivit apelantului, din materialele cauzei ar rezulta că executorul judecătoresc nu a manifestat diligența necesară, iar neexecutarea în continuare a hotărârii ar constitui o încălcare a dreptului la executarea într-un termen rezonabil.
30. De asemenea, apelantul a invocat că prima instanță nu ar fi valorificat în mod corespunzător probele referitoare la mijloacele bănești ridicate în cadrul cauzei penale și transmise Serviciului Fiscal de Stat, precum și răspunsurile autorităților competente cu privire la regimul acestor bunuri. În opinia sa, aceste circumstanțe trebuiau analizate în contextul conduitei autorităților și al posibilității reale de executare a creanței.
31. În concluzie, apelantul a susținut că prima instanță ar fi apreciat eronat circumstanțele cauzei și materialul probator, ajungând neîntemeiat la concluzia inexistenței unei încălcări a dreptului la executarea în termen rezonabil, motiv pentru care a solicitat casarea integrală a hotărârii și admiterea cererii de chemare în judecată.
32. Reprezentantul intimatului a pledat pentru respingerea apelului în ședința de judecată de examinare a cauzei în ordine de apel. Acesta a menționat că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, toate circumstanțele de fapt și de drept au fost stabilite și apreciate de prima instanța corect și hotărârea a fost adoptată în mod just.

Legislația relevantă

33. Art. 1 din Legea nr. 87/2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (în continuare Legea 87/2011)
34. Art. 2 alin. (1) – (3), (6) și (7) din Legea nr. 87/2011

    (1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.

    (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în

care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

(3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare.

(6) Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanţă de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

35. Art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 87/2011

(1) Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

(2) Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

36. Art. 70 alin. (1) și (2) din Codul de executare

(1) Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc.

(2) Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătoreşti. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acţiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăşi 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămutării procedurii de executare,

imposibilităţii executorului judecătoresc de a acţiona din motive ce nu depind de voinţa sa, precum şi în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.

37. Art. 2036 alin. (1) și (3) din Codul civil

(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

38. Art. 2037 din Codul civil

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

39. Art. 357 din Codul de procedură civilă

Hotărîrile susceptibile de apel pot fi atacate, pînă a rămîne definitive, în instanţă de apel care, în baza materialelor din dosar şi a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanţelor de fapt ale cauzei, a aplicării şi interpretării normelor de drept material, precum şi respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanţă.

40. Art. 373 din Codul de procedură civilă

(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru

soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

41. Art. 385 din Codul de procedură civilă

Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept:

a) să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe;

b) să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe;

c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţând o nouă hotărîre;

d) să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);

e) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 şi 267.

42. Art. 386 din Codul de procedură civilă

(1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

(2) O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

43. Art. 387 din Codul de procedură civilă

Se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b^1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat eronat legea;

d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

44. Art. 388 din Codul de procedură civilă

(1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă:

a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal;

b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului;

d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces;

f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre;

g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată;

h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural;

i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

(2) Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.

Motivarea instanței de apel

45. Examinând apelul declarat de Evtușenco Vladimir, prin intermediul reprezentantului său, precum și materialele dosarului, Colegiul judiciar stabilește că urmează să respingă apelul declarat și să mențină hotărârea primei instanțe.
46. Colegiul notează că, în temeiul art. 357 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de apel verifică, în baza materialelor dosarului și, după caz, a celor prezentate suplimentar, corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt, precum și aplicarea și interpretarea normelor de drept material și respectarea normelor de drept procedural de către instanța de fond, ceea ce presupune reexaminarea cauzei în fapt și în drept, în limitele controlului judiciar prevăzut de lege.
47. Prin prisma art. 373 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, Colegiul judiciar subliniază că verificarea se efectuează în limitele apelului, ale referințelor și obiecțiilor, iar potrivit art. 385 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, în funcție de rezultatul examinării, instanța de apel poate menține hotărârea, o poate modifica ori o poate casa integral sau parțial, inclusiv cu încetarea procesului, dacă sunt întrunite condițiile legii.

48. Raportând actele dosarului la cele stabilite de instanța de fond, Colegiul judiciar constată că circumstanțele esențiale pentru soluționarea cauzei au fost stabilite complet și corect și sunt confirmate prin probele administrate, în special prin raportul motivat privind modul de executare a documentului executoriu, prin actele procedurii de executare anexate la dosar, prin procesele-verbale și actele întocmite de executorul judecătoresc.
49. Astfel, prima instanță a determinat corect perioada relevantă a executării silite, examinată din perspectiva articolului 70 din Codul de executare și a Legii numărul 87 din 21 aprilie 2011, începând cu 10 aprilie 2024, când a fost intentată procedura de executare numărul 177-765/2024, și până la examinarea cauzei în primă instanță. Simpla împrejurare că, în acest interval, creanța nu a fost recuperată integral nu este suficientă pentru a constata caracterul nerezonabil al duratei executării.
50. Totodată, instanța de fond a stabilit în mod corect principalele acțiuni desfășurate în procedura de executare, inclusiv verificarea situației patrimoniale a debitorului, solicitarea informațiilor privind locul detenției acestuia, identificarea Penitenciarului numărul 18 – Brănești drept loc de detenție, verificarea existenței veniturilor și a contului de peculiu, precum și dispunerea reținerilor din salariul debitorului, măsură în urma căreia a fost încasată suma de 476,19 lei.
51. Colegiul reține că instanța de fond a apreciat corect și împrejurările obiective care au influențat executarea și anume lipsa conturilor bancare, a bunurilor mobile și imobile susceptibile de urmărire, lipsa calității de administrator sau fondator al unor persoane juridice, detenția debitorului și încetarea, începând cu 24 noiembrie 2024, a activității remunerate a acestuia. Aceste circumstanțe au limitat în mod obiectiv posibilitățile de executare silită.
52. *Sub aspectul rezonabilității duratei procedurii*, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 70 alin. (1) din Codul de executare, aceasta urmează a fi apreciată în raport cu complexitatea procedurii, comportamentul participanților, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc. Raportarea acestor criterii la circumstanțele concrete ale cauzei nu relevă existența unor perioade de inactivitate nejustificată ori a unei tergiversări care să permită constatarea încălcării dreptului la executarea într-un termen rezonabil.
53. *Referitor la complexitatea cauzei,* Colegiul constată că instanța de fond a avut în vedere, în mod corect, dificultățile obiective ale executării generate de situația debitorului, care este

cetățean străin, nu dispune de domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova, se află în detenție și nu deține bunuri ori venituri constante asupra cărora să poată fi îndreptată executarea silită. Prin urmare, rezultatul executării nu depinde exclusiv de promptitudinea actelor efectuate de executorul judecătoresc.

54. *În ceea ce privește comportamentul părților,* Colegiul judiciar reține că creditorul a sesizat executorul judecătoresc și a avansat cheltuielile solicitate, însă aceste împrejurări nu infirmă constatările privind lipsa unor surse patrimoniale suficiente ale debitorului. Totodată, materialele cauzei nu demonstrează existența unor acțiuni sau inacțiuni ale executorului judecătoresc care ar fi determinat prelungirea nejustificată a procedurii.
55. *Cu referire la conduita autorităților,* Colegiul judiciar constată că executorul judecătoresc a întreprins succesiv măsuri orientate spre identificarea debitorului, a bunurilor și veniturilor acestuia, iar după constatarea existenței unui venit salarial a dispus reținerea sumelor corespunzătoare. În aceste condiții, cerința prevăzută de art. 70 alin. (2) din Codul de executare privind întreprinderea acțiunilor necesare executării nu poate fi considerată încălcată numai pentru motivul că executarea integrală nu a fost posibilă.
56. *Sub aspectul mizei pentru persoana interesată,* Colegiul reține că executarea creanței în sumă de 103558 lei prezintă, indiscutabil, importanță pentru apelant. Totuși, acest criteriu urmează a fi apreciat împreună cu celelalte criterii prevăzute de art. 2 alin. (6) din nr. numărul 87 din 21 aprilie 2011 și de art. 70 din Codul de executare și nu poate conduce, în mod izolat, la concluzia existenței unei încălcări.
57. Critica apelantului potrivit căreia prima instanță ar fi preluat nejustificat poziția pârâtului și nu ar fi examinat probele reclamantului nu poate fi reținută. Din conținutul hotărârii rezultă că instanța a examinat atât susținerile reclamantului, cât și raportul executorului judecătoresc și actele procedurii de executare, inclusiv informațiile referitoare la mijloacele bănești recunoscute drept corpuri delicte, expunând motivele pentru care acestea nu puteau servi la executarea creanței civile.
58. Nici argumentul referitor la mijloacele bănești transmise Serviciului Fiscal de Stat nu justifică admiterea apelului, întrucât din materialele cauzei rezultă că, prin sentință penală definitivă, s-a dispus trecerea acestora în venitul statului. În cadrul prezentului litigiu, întemeiat pe Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, instanța nu este învestită cu competența de a

modifica destinația bunurilor stabilită printr-o hotărâre penală definitivă, hotărâre care se bucură de autoritatea lucrului judecat.

59. Colegiul mai reține că, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina de a demonstra lipsa încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil și lipsa prejudiciului moral revine Ministerului Justiției. În speță, raportul motivat și actele procedurii de executare confirmă măsurile întreprinse și circumstanțele obiective care au împiedicat recuperarea integrală a creanței. Or, repararea prejudiciului, chiar dacă potrivit art. 2 alin. (3) din aceeași lege nu este condiționată de vinovăția autorității, presupune în prealabil constatarea unei încălcări a dreptului la executarea într-un termen rezonabil, condiție care nu este întrunită în prezenta cauză.
60. În consecință, Colegiul reține că nu sunt incidente temeiurile de casare sau modificare prevăzute de art. 386 alin. (1) din Codul de procedură civilă, întrucât circumstanțele relevante au fost elucidate, constatările primei instanțe sunt susținute de probele administrate, iar normele de drept material și procedural au fost aplicate corespunzător. De asemenea, nu se constată nici vreunul dintre temeiurile de casare necondiționată prevăzute de art. 388 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel încât, apelul declarat urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.
61. În același sens, Colegiul judiciar reține jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care, în cauza *Țîbîrnă și alții împotriva Republicii Moldova, cererea numărul 67593/14, hotărârea din 30 aprilie 2025*, § 23, a statuat că, atunci când o hotărâre judecătorească definitivă este pronunțată împotriva unui debitor privat, obligația pozitivă a statului constă în punerea la dispoziția creditorului a unui cadru juridic și a unor mecanisme apte să permită obținerea executării creanței, această obligație fiind una de mijloace, iar nu una de rezultat. Curtea a precizat că, atunci când măsurile întreprinse de autorități sunt adecvate și suficiente, statul nu poate fi ținut răspunzător pentru imposibilitatea debitorului privat de a achita creanța stabilită prin hotărârea judecătorească, răspunderea statului intervenind numai atunci când neregulile sau deficiențele imputabile autorităților au afectat în mod determinant procedura de executare în ansamblul său. Totodată, din §§ 24-26 ale aceleiași hotărâri rezultă că angajarea răspunderii statului în cauza respectivă a fost determinată tocmai de existența unei conduite concrete imputabile unui agent al statului,

care nu a respectat măsura sechestrului și a permis înstrăinarea bunurilor debitorului, împiedicând astfel executarea hotărârii.

62. Prin urmare, în lipsa unor deficiențe comparabile imputabile autorităților și în condițiile în care mecanismul de executare silită a fost pus efectiv în funcțiune, simplul fapt că debitorul privat nu dispune de bunuri ori venituri suficiente pentru stingerea creanței nu poate fi asimilat, prin el însuși, unei încălcări de către stat a dreptului la executarea hotărârii judecătorești într-un termen rezonabil.
63. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de Evtușenco Vladimir, prin intermediul avocatului Istrati Maria.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2025, adoptată în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de Evtușenco Vladimir către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Oxana Burlac, privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele de complet, judecătorul Eleonora Badan-Melnic

Judecătorii Roman Pascari

Svetlana Vîșcu